

Wspólne Oświadczenie ministrów spraw zagranicznych Trójkąta Weimarskiego: Franka-Waltera Steinmeiera (Niemcy), Jeana-Marca Ayraulta (Francja) oraz Witolda Waszczykowskiego (Polska) w sprawie przyszłości Europy (28.08.2016)

„Stoimy przed niepowtarzalną szansą budowy nowej Europy, za którą wszyscy ponosimy odpowiedzialność, w duchu ludzkiej solidarności, świadomości splatania się naszych losów, opierając się na dziedzictwie wspólnych wartości. Naturalne dążenie wszystkich narodów do demokracji, dobrobytu i bezpieczeństwa może zostać trwale urzeczywistnione jedynie dzięki wspólnemu wysiłkowi całej Europy“.

Hans-Dietrich Genscher, Roland Dumas, Krzysztof Skubiszewski

Weimar, 29 sierpnia 1991 roku

My, ministrowie spraw zagranicznych Trójkąta Weimarskiego, spotkaliśmy się 25 lat po utworzeniu Trójkąta Weimarskiego, by nawiązać do tradycji i wartości związanych z „duchem Weimaru“. Z satysfakcją i dumą spoglądamy na ostatnie 25 lat Trójkąta Weimarskiego, który był i jest wykorzystywany jako trójstronne niemiecko-francusko-polskie forum rozmów i współpracy służące wymianie politycznej i obywatelskiej. Historycznymi punktami zwrotnymi oraz świadectwem naszych zjednoczonych sił było przyjęcie Polski i innych krajów sąsiednich do Sojuszu Północnoatlantyckiego w roku 1999 oraz do Unii Europejskiej w roku 2004.

Trójkąt Weimarski stał się od tamtego czasu ważnym forum współpracy służącym nadawaniu większej spójności rozszerzonej Unii Europejskiej. Ministrowie spraw zagranicznych Trójkąta Weimarskiego nadali w ciągu minionych lat istotne impulsy Europejskiej Polityce Sąsiedztwa i Polityce Rozszerzenia oraz – wspólnie z ministrami obrony – Wspólnej Polityce Bezpieczeństwa i Obrony. W formacie Trójkąta Weimarskiego regularnie spotykają się również inni ministrowie, wnosząc wkład na rzecz spójności w Europie, na przykład w tym roku odbyło się już spotkanie ministrów ds. europejskich, ministrów finansów, gospodarki oraz rolnictwa.

Biorąc pod uwagę bezprecedensowe wyzwania dla Europy dostrzegamy potrzebę intensyfikacji współpracy i nadania jej nowego impulsu. W tym kontekście postrzegamy planowany na ten rok szczyt szefów państw i rządów naszych krajów.

23 czerwca 2016 roku naród brytyjski opowiedział się za opuszczeniem Unii Europejskiej. Szanujemy tę suwerennie podjętą decyzję, mimo że naszą preferencją było pozostanie Wielkiej Brytanii w UE. Wielka Brytania zamierza wyjść z UE, ale pozostanie ważnym europejskim partnerem. Dlatego nadal jesteśmy bardzo zainteresowani ścisłą współpracą ze Zjednoczonym Królestwem, by stawiać czoła wspólnym wyzwaniom i zagrożeniom bezpieczeństwa, w obliczu których znajduje się Europa w XXI wieku. Dlatego niezwłocznie po złożeniu przez Zjednoczone Królestwo odpowiedniego wniosku o wystąpienie zgodnie z artykułem 50, będziemy angażować się na rzecz konstruktywnego przebiegu tych negocjacji zgodnie z warunkami określonymi w oświadczeniu szefów państw i rządów z dnia 29 czerwca. Mimo, że Unia Europejska stoi przed ogromnym wyzwaniem związanym ze spójnością Europy, nieodmiennie pozostajemy w przekonaniu, że stanowi ona naturalne, perspektywiczne i niezbędne ramy dla dążenia do wolności, dobrobytu i bezpieczeństwa w Europie, do

kształtowania pokojowych stosunków między jej narodami oraz do współtworzenia warunków pokoju i stabilności na świecie.

Nie porzucając dotychczasowych osiągnięć, musimy zrozumieć przyczyny postaw eurosceptycznych. Chcemy wzmocnić Unię Europejską i fundamenty integracji europejskiej, udoskonalając ją i dowodząc jej zdolności do działania. Poważnie traktujemy oczekiwania, troski i obawy naszych obywateli i uzyskując wymierne rezultaty chcemy pokazać, że w obliczu olbrzymich wyzwań naszych czasów jako Unia Europejska wspólnie możemy osiągnąć więcej niż każde państwo w pojedynkę – zarówno w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego, migracji i uchodźstwa, jak i zwiększania konkurencyjności, wzrostu oraz zatrudnienia, zwłaszcza wśród młodzieży. Takie skoncentrowanie się na tym, co istotne, oznacza też, że inne kwestie pozostawiamy narodowym bądź regionalnym procesom decyzyjnym, jeśli wydaje się to bardziej właściwe dla osiągnięcia naszych wspólnych celów.

Wiemy, że nie ma prostych odpowiedzi na wymienione wyzwania. Jesteśmy jednak zdecydowani podjąć je razem w duchu odnowionego wzajemnego zaufania, ponieważ jesteśmy przekonani, że wspólne działanie wszystkich państw członkowskich UE pozostaje najlepszym wyborem dla naszej przyszłości. W pełni wykorzystując istniejące możliwości zgodne z traktatami w dziedzinie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa dążymy jednocześnie do bardziej elastycznej Unii Europejskiej, która szanuje i odzwierciedla różne poziomy ambicji związanych z dalszą integracją w państwach członkowskich. W celu umacniania spójności Unii Europejskiej, jako ministrowie spraw zagranicznych Trójkąta Weimarskiego, proponujemy odbywanie również w przyszłości spotkań w rozszerzonych formatach, w tym z ministrami spraw zagranicznych państw Grupy Wyszehradzkiej, której obecnie przewodniczy Polska, z innymi państwami.

Chcemy silniejszej i bezpiecznej Europy ze wzmocnioną i skuteczniejszą Wspólną Polityką Bezpieczeństwa i Obrony. Z zadowoleniem przyjmujemy Globalną Strategię przedstawioną przez Wysoką Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, która trafnie ujmuje kontekst strategiczny oraz zagrożenia, z którymi konfrontowana jest Unia Europejska oraz identyfikuje priorytety, cele i środki do osiągnięcia prawdziwej strategicznej autonomii oraz wzmocnienia Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, która uczyni Unię Europejską prawdziwym globalnym graczem. Musimy teraz poczynić niezbędne kroki, aby szybko tę strategię wdrożyć. Opowiadamy się za konkretną dalszą strategią w obszarze bezpieczeństwa i obrony. Popieramy organizowanie corocznych spotkań Rady Europejskiej w formacie „Europejskiej Rady Bezpieczeństwa“, która zajmuje się omawianiem strategicznych zagadnień bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego nierozdzielnie powiązanych ze sobą.

Europie potrzebna jest odbudowa zaufania na gruncie zasad OBWE. Chcemy, aby Unia Europejska zdecydowanie wspierała wysiłki naszych wschodnich i południowych sąsiadów oraz partnerów regionalnych na rzecz stabilizacji, rozwoju oraz zapobiegania i rozwiązywania kryzysów poprzez projekty służące wzmocnieniu odporności na zagrożenia i budowaniu zdolności instytucjonalnych. Podzielamy wyrażoną w strategii koncepcję zrównoważonego, szerokiego i ambitnego zaangażowania na rzecz stabilizacji wschodniego i południowego sąsiedztwa UE. Działania mające na celu wzmocnienie odporności sąsiadów i ich stabilności wewnętrznej będą pozytywnie oddziaływać na nasze własne bezpieczeństwo. Za niezbędne

uważamy stosowanie wszystkich artykułów Traktatu o Unii Europejskiej – w tym również tych, które zapewnią nam maksymalną elastyczność – w celu wzmocnienia i pogłębienia naszej współpracy w dziedzinie obronności oraz reagowania na całe spektrum kryzysowe.

Unia Europejska, która wnosi wkład na rzecz pokoju i stabilności, realizując obecnie 11 misji cywilnych oraz sześć misji wojskowych na trzech kontynentach, potrzebuje dla swoich operacji reagowania kryzysowego europejskich cywilnych i wojskowych zdolności planistycznych i dowodzenia. Podkreślamy potrzebę trwałego rozwoju silnej i konkurencyjnej gospodarki obronnej w Europie. Wzmacnianie Polityki Bezpieczeństwa i Obrony będzie służyć także wzmocnieniu europejskich zdolności NATO i realizacji decyzji służących obronie terytorium sojuszniczego i współpracy transatlantyckiej. Doceniając znaczenie rozwijania strategicznego partnerstwa UE-NATO, opowiadamy się także za pełną realizacją deklaracji warszawskiej, przyjętej przez UE i NATO 8 lipca 2016 r.

Silna Europa, to Europa, która potrafi wykorzystać różnorakie szanse związane z globalizacją, jednocześnie zapewniając ochronę przed jej negatywnymi skutkami, m.in. przed bezrobociem, , pogłębiającymi się nierównościami, spełniająca w ten sposób obietnicę dobrobytu złożoną obywatelom:

- polityka gospodarcza musi podejmować nowe wysiłki w dziedzinie nowych technologii oraz transformacji energetycznej, prowadzące do zwiększenia inwestycji publicznych i prywatnych tworzących miejsca pracy i zatrudnienie

- oprócz rozbudowy wewnętrznego rynku energii oraz promocji efektywności energetycznej oraz nowych i odnawialnych źródeł energii należy wzmocnić wspólne bezpieczeństwo energetyczne, np. przez elastyczną współpracę regionalną na wypadek zakłóceń dostaw, w ramach ambitnej polityki energetycznej i klimatycznej, której celem jest pełna realizacja porozumienia paryskiego

- należy kontynuować reformy strukturalne, służące zwłaszcza zwiększeniu atrakcyjności Europy dla inwestycji międzynarodowych, i realizować inicjatywy mające na celu przyspieszenie konwergencji gospodarczej oraz przyspieszyć harmonizację systemów podatkowych i społecznych, aby uczynić Unię Europejską bardziej konkurencyjną,

- dbając o wymiar społeczny prowadzonych polityk należy wzmocnić zarządzanie gospodarcze oraz demokratyczną kontrolę, tak aby odbudować zaufanie opinii publicznej.

Dzięki odnowionej polityce na rzecz wzrostu i zatrudnienia Unia Europejska wyśle mocny sygnał młodym Europejczykom, która w większym stopniu w ramach ambitnych programów powinna czerpać korzyści z integracji europejskiej. Realizowane już działania w dziedzinie edukacji, wspierania przedsiębiorstw, mobilności oraz dostępu do rynku pracy mają zostać w ten sposób wzmocnione.